

Ano X – Nº 71

Janeiro 2012

FESTES I TRADICIONS

Els castells

Os "castells" (Torres humanas)

HISTÒRIA— 3ª Part:
Segona època d'or de 1981 fins a 1993
Època de platina 1993—actualitat.

HISTÓRIA— 3ª Parte:
Segunda época de ouro 1981-1993
Época de platina 1993-atualidade.

Pág. 2-8

Finalização de um castelo

Quando inicia-se a construção de um castelo o mesmo pode terminar de quatro formas diferentes, de menor a maior grau de perfeição temos:

- **Intent (intento):** Se o castelo cai antes de carregar-se, fala-se que há sido um "intent" (intento ou tentativa) (ou ainda que o castelo "*ha fet llenya*"*).
- **Intent Desmuntat (Intento desmontado):** Caso o "enxaneta", ou o castelo, desça antes de carregar o castelo uma vez tenha iniciado o som da música das "gralles", e pode ser desmontado ordenadamente o castelo, é isso que denomina-se intento desmontado.
- **Carregat (carregado):** Se o castelo, após carregar-se cai, diz-se que tem sido carregado.
- **Descarregat (Descarregado):** Se o "enxaneta" desce logo após carregá-lo e o mesmo fazem a resta dos casteleiros, o castelo é denominado de descarregado.

(*): frase popular que significa ruir.

**Notícies: de
l'Associació Cul-
tural Catalonia i
d'altres**

(pàg.9 a....)

**Notícias: da
"Associação Cul-
tural Catalonia"
e outras**

(pág.9 a)

Nossos endereços para contato:

Para contatar conosco podem utilizar-se dos seguintes endereços:

info@catalonia.com.br - para assuntos de caráter geral,

srosanas@catalonia.com.br - para perguntas sobre temas culturais,

curs@catalonia.com.br - quando relacionado com o curso de catalão, e o

cozinha@catalonia.com.br - se relacionado com os eventos gastronômicos.

Ou ainda mediante o telefone (11) 5549-3840.

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria d'Afers Exteriors

Comunitats
Catalanes
de l'Exterior

“Els Castells” (Torres humanas).

Declarados Patrimônio Cultural Imaterial da Humanidade pela UNESCO em 16 de novembro de 2010.

Segona època d'or 1981-1993

Tot i que puntualment les dones havien participat en les construccions de castells, és en els anys 1980 quan van incorporar-se de forma habitual a les colles castelleres, sent els Minyons de Terrassa, nascuts el 1979, la primera colla on van participar-hi plenament. Des d'aquell moment s'ha viscut com un procés natural, atès que per alçar castells la força no és la principal habilitat requerida, car la tècnica té el paper fonamental i els castellers treballen junts en funció de l'alçada i el pes. La introducció de la dona en els castells és doncs la clau de volta, per a molts castellers, que propiciarà el gran desenvolupament tècnic d'aquest període esplendorós. La data d'inici d'aquesta època coincideix amb el primer castell de nou del segle XX, el 4 de 9 amb folre descarregat per la Colla Vella dels Xiquets de Valls a la plaça del Blat valença en la Diada de Santa Úrsula de 1981. En aquella mateixa diada la Colla Joves dels Xiquets de Valls descarregà el primer 5 de 8 del segle.

En els següents anys la Colla Joves dels Xiquets de Valls (1986), els Castellers de Vilafranca (1987), els Minyons de Terrassa (1988) i la Colla Jove Xiquets de Tarragona ([1993](#))

Segunda época de ouro 1981-1993

Mesmo que, de vez em quando, o elemento feminino já tivesse participado nas construções de castelos, é, somente no decorrer dos anos 80 que houve a incorporação de forma habitual nas “colles castelleres”, e foi nos “Minyons de Terrassa”, fundados em 1979, a primeira “colla” na qual participaram plenamente. A partir deste momento teve lugar um processo natural, levando em conta que

para içar “castells” a força não é a principal habilidade requerida, já que a técnica tem o papel fundamental e os “castellers” trabalham juntos em função da altura e o peso. A introdução da mulher nos “castells” é portanto a clau de volta, para muitos “castellers”, que propiciará o grande desenvolvimento técnico deste período esplendoroso. A data de início desta época coincide com o primeiro castelo de nove do século XX, o 4 de 9 com “folre” descarregado pela “Colla Vella dels Xiquets de Valls” na praça “del Blat” de Valls na Festividade de Santa Úrsula de 1981. No mesmo evento a “Colla Joves dels Xiquets de Valls” descarregou o primeiro 5 de 8 do século.

Nos anos que se seguiram a “Colla Joves dels Xiquets de Valls” (1986), os “Castellers de Vilafranca” (1987), os “Minyons de Terrassa” (1988) e a

també assoliren castells de nou pisos, millorant els registres any rere any fins arribar a la data històrica del 21 de novembre del 1993, quan els Minyons de Terrassa carregaren al Raval de Montserrat de la seva ciutat, i en el marc de la seva Diada de la colla, el primer Dos de nou amb folre i manilles de la història, donant inici al que es coneixerà com a *Època de Platí*.

Època de platí 1993-actualitat

3 de 10 amb folre i manilles carregat pels *Minyons de Terrassa* (2010)

En aquesta època el fet casteller es caracteritza per l'expansió territorial, l'increment de la popularitat i el ressò als mitjans de comunicació, i l'assoliment de noves construccions de gamma extra. Pel que fa a l'expansió territorial, durant la dècada de 1990 sorgeixen moltes colles castelleres a poblacions llunyanes de l'àmbit tradicional, com a Lleida, Mataró, Manresa, Salt, a més d'arribar el fet casteller a la Catalunya Nord i a Mallorca. Després del creixement dels anys noranta, en els primers anys del segle XXI la formació de noves colles és menor i en desapareixen algunes, mantenint-se el nombre de colles castelleres entre 50-60. A partir de [2006](#), també es produeix una certa exportació dels castells, i a Xile, i posteriorment al Brasil, es formen colles amb la intenció de formar el jovent de barris marginals a treballar en equip. Respecte a la consecució de noves estructures, en aquesta època de platí s'assoleixen moltes de les estructures

“Colla Jove Xiquets de Tarragona” ([1993](#)) també obtiveram castelos de nove pisos, melhorando os registros ano pós ano até chegar a data histórica de 21 de novembro de 1993, quando os “Minyons de Terrassa” carregaram no “Raval de Montserrat” da sua cidade, e no marco da Festividade da “colla”, o primeiro Dois de nove com “folre” e manilhas da história, dando inicio a que será conhecida como a *Época de Platino*.

Época de platino 1993-atualidade

3 de 10 com “folre” e “manilles” carregado pelos *“Minyons de Terrassa”* (2010)

Nesta época o fato “casteller” caracteriza-se pela expansão territorial, o incremento da popularidade e o eco dado pelos meios de comunicação, e ainda pela obtenção de novas construções de “gamma extra”. Quanto à expansão territorial, ao longo da década de 1990 surgem diversas “colles castelleres” em populações afastadas do âmbito tradicional, tais como Lleida, Mataró, Manresa, Salt, além da chegada do fato “casteller” à Catalunya Nord e a Mallorca. Após o crescimento dos anos noventa, nos primeiros anos do século XXI a formação de novas “colles” é menor e ainda desaparecem algumas, mantendo-se seu número entre 50-60. A partir de [2006](#), há também uma certa exportação dos castelos, e no Chile, e posteriormente no Brasil, são formadas “colles” com o intuito de formar nos jovens de bairros marginais o espírito do trabalho em equipe. Em relação à consecução de novas estruturas, nesta época de platino obtêm-se muitas das estruturas que alcançadas na primeira época de ouro e foram criados também novos castelos de dificuldade máxima .

El 2 de 9 amb folre i manilles, després d'haver-lo carregat els Minyons de Terrassa i de carregar-lo també la Colla Joves dels Xiquets de Valls, es descarrega per primera vegada en la Diada de Santa Úrsula del 23 d'octubre de 1994 per part de la Colla Vella. A més d'aquest 2 de 9, la Colla Joves també va carregar-lo i les dues colles van descarregar el 3 i el 4 de 9 amb folre. Després d'aquest castell, el següent castell de gamma extra en assolir-se va ser el pilar de 8 amb folre i manilles, carregat per primer cop al

segle XX pels Castellers de Vilafranca a la diada de Sant Ramon de 1995 (31 d'agost) a Vilafranca (el descarregarien per primera vegada 2 anys després, el 28 de setembre de 1997 també a Vilafranca).

Durant la dècada dels 90 es succeïren les actuacions històriques, així, per la diada de La Mercè de 1995 (24 de setembre), els Minyons de Terrassa aconseguïen carregar a Barcelona un altre dels castells mítics del segle XIX, el 5 de 9 amb folre,

castell que va descarregar per primer cop l'any següent la Colla Vella dels Xiquets de Valls el 27 d'octubre de 1996. També durant l'any 1996 es va poder veure un altre castell inèdit, el 4 de 9 amb folre i l'agulla, que van carregar els Castellers de Vilafranca per la diada de Tots Sants (1 de novembre) a Vilafranca i que descarregarien (acompanyat del 2 de 9 i el 3 de 9 descarregats) un any després a la mateixa diada.

L'any 1998 portà la consecució de dos castells mítics més: el 4 de 9 (sense folre) i el 3 de 10 amb folre i manilles. El primer el van descarregar els Minyons de Terrassa durant les Festes de Sant Narcís (25 d'octubre) a Girona, en una actuació on també

El 2 de 9 com "folre" e "manilles", após carregado pelos "Minyons de Terrassa" e pela "Colla Joves dels Xiquets de Valls", foi ,por primeira vez, descarregado na Festividade de Santa Úrsula de 23 de outubro de 1994 pela "Colla Vella". Além deste 2 de 9, a "Colla Joves" também o carregou e às duas "colles" descarregaram o 3 e o 4 de 9 com "folre". Após este castelo, o próximo de "gamma extra" a ser conseguido foi o pilar de 8 com "folre" e "manilles", carregado por vez primeira no século XX pelos "Castellers de Vilafranca" na festividade de

São Ramon de 1995 (31 de agosto) em Vilafranca (seria descarregado por vez primeira 2 anos após, em 28 de setembro de 1997 também em Vilafranca).

Ao longo dos anos 90 sucederam-se as atuações históricas, assim pois, pela festividade de Nossa senhora das Mercês de 1995 (24 de setembro), os "Minyons de Terrassa" conseguiram carregar, em Barcelona, outro dos castelos míticos do século

XIX, o 5 de 9 com "folre", castelo esse descarregado por primeira vez no ano seguinte pela "Colla Vella dels Xiquets de Valls" em 27 de outubro de 1996. Também no ano 1996 foi possível ver outro castelo inèdit, o 4 de 9 com "folre" e "agulla", carregado pelos "Castellers de Vilafranca" na festividade de Todos os Santos (1 de novembro) em Vilafranca o qual seria descarregado (juto com o 2 de 9 e o 3 de 9 descarregados) um ano após, na mesma festividade.

O ano de 1998 trouxe consigo a obtenção de mais dois castelos míticos: o 4 de 9 (sem "folre") e o 3 de 10 com "folre e manilles". O primeiro foi descarregado pelos "Minyons de Terrassa" nas Festas de Sant Narcís (25 de outu

Primer 3 de 10 amb folre i manilles carregat de la història.
[Castellers de Vilafranca](#), (15 de novembre de 1998)

descarregaren el 5 de 9 amb folre, el 3 de 9 amb folre i el pilar de 7 amb folre. Durant aquell any també es va viure una cursa per a assolir el primer castell de 10 pisos de la història. Després de que els Castellers de Vilafranca es plantegessin sense èxit el 4 de 10 amb folre i manilles, els Minyons de Terrassa i els Castellers de Vilafranca començaren a assajar el 3 de 10 amb folre i manilles. Així, el primer intent de 3 de 10 el realitzaren els Minyons durant la seva festa major (5 de juliol), tot i que no es va arribar a carregar.

Pilar de 8 amb folre i manilles dels Castellers de Vilafranca

Després, per Sant Fèlix (30 d'agost) i Tots Sants, els Castellers de Vilafranca realitzaren sengles intents d'aquest castell, que finalment aconseguiren carregar el 15 de novembre a Vilafranca. Una setmana després, els Minyons descarregarien aquest mateix castell en el transcurs de la seva diada després d'un intent desmuntat. Encara durant el segle XX s'aconseguirien dos castells més de gamma extra: el 2 de 8 (sense folre), carregat per primer cop pels Castellers de Vilafranca per Tots Sants de 1999 i el 3 de

Pilars a la Trobada castellera de Baó del

8 aixecat per sota, descarregat per la Colla Vella dels Xiquets de Valls a Vilafranca el 7 de novembre de 1999. Durant els primers anys del segle XXI es manté al dinàmica assolida i els castells de 9 i de gamma extra es realitzen de forma continuada any rere any. També es van assolir noves fites durant aquest període. La Colla Vella dels Xiquets de Valls estrenà el 9 de 8,

bro) em Girona, numa atuação na qual descarregaram também o 5 de 9 com "folre", o 3 de 9 com "folre" e o pilar de 7 com "folre". Ao longo daquele ano viveu-se também uma corrida para obter o primeiro castelo de 10 andares da história. Após os "Castellers de Vilafranca" ter-se proposto, sem êxito, o 4 de 10 com "folre e manilles", os "Minyons de Terrassa" e os "Castellers de Vilafranca" iniciaram o ensaio do 3 de 10 com "folre e manilles". Assim sendo, o primeiro intento de 3 de 10 o realizaram os "Minyons" durante a sua festa maior (5 de julho), ainda que não chegou-se a carregar-lo. Logo

após, por Sant Fèlix (30 de agosto) e Todos os Santos, os "Castellers de Vilafranca" realizaram cada um deles os respectivos intentos deste castelo, que finalmente conseguiram carregar em 15 de novembro em Vilafranca. Uma semana mais tarde, os "Minyons" descarregariam este mesmo castelo no transcurso da sua festividade logo após um intento desmontado.

Ainda ao longo do século XX foram obtidos mas dois castellos de "gamma extra": o 2 de 8 (sem "folre"), carregado por vez primeira pelos "Castellers de Vilafranca" na festividade de Todos os Santos de 1999 e o 3 de 8 içado por baixo, descarregado pela "Colla Vella dels Xiquets de Valls" em Vilafranca o 7 de novembro de 1999.

Durante os primeiros anos do século XXI manteve-se a dinâmica alcançada e os castellos de 9 e de "gamma extra" vem sendo realizados de forma continuada ano pós ano. Também obtiveram-

del Mercadal a Reus. Aquest castell el tornaren a assolir 2 anys després en la mateixa diada, i en ambdós casos es realitzà amb 3 enxanetes. L'any 2005 es va aconseguir carregar per primer cop el 2 de 9 amb folre, aquest castell, resultat de treure les manilles al 2 de 9 amb folre i manilles, és considerat de dificultat extrema i el van carregar els castellers de Vilafranca durant la diada de Sant Fèlix. També cal destacar l'assoliment del 3 de 9 amb folre i l'agulla, castell carregat per primer cop l'any 2008 pels Minyons de Terrassa durant la seva diada (16 de novembre) i descarregat l'any següent pels Castellers de Vilafranca a la Diada de Sant Ramon. Aquest castell es pot dir que és un castell de creació moderna, ja que, tot i que el 3 de 7 amb l'agulla era un castell que es veia de tant enant a les places, el 3 de 8 amb l'agulla no es va fer per primer cop fins a l'any 2006. En la diada de Tots Sants de 2010 els Castellers de Vilafranca descarregaren el primer 2 de 8 sense folre, 11 anys després d'haver estat els primers en carregar aquesta torre. En la mateixa diada, els Capgrossos de Mataró esdevenien la cinquena colla en assolir un castell de gamma extra amb el seu primer 2 de 9 amb folre i

"gamma extra" es l'expressió utilitzada per designar els castells de màxima dificultat.

"gamma extra" é a expressão utilizada para designar os castelos de máxima dificuldade.

Parts del castell

Un castell està format per diferents parts, que tenen diferents funcions i maneres de construir-se:

Pinya de castell

La Pinya : és la base del castell. És on es troba el gruix de persones, que donen suport al castell. Els castellers que formen la pinya ho poden fer de: baix, contrafort, primera mà, segona mà (i

se, ao longo deste período novas metas. A "Colla Vella dels Xiquets de Val·ls" estreou o 9 de 8, castelo este que foi descarregado por vez primeira o 7 de outubro de 2001 na festividade do Mercadal a Reus. Este castelo foi realizado novamente 2 anos após na mesma festividade, e nos dois casos realizou-se com 3 "enxanetes". No ano 2005 conseguiram carregar por primeira vez o 2 de 9 com "folre", este castelo, resultado de retirar as "manilles" ao 2 de 9 com "folre" e "manilles", é considerado de extrema dificuldade e foi carregado pelos "castellers de Vilafranca" na festividade de São Fèlix. Também merece destaque a obtenção do 3 de 9 com "folre" e "agulla", castelo carregado a primeira vez no ano 2008 pelos "Minyons de Terrassa" no decorrer da sua festividade (16 de novembro) e descarregado no ano seguinte pelos "Castellers de Vilafranca" na Festividade de Sant Ramon. Este castelo pode ser denominado de castelo de criação moderna, já que, mesmo sendo o 3 de 7 com "agulla" era um castelo visto com certa frequência nas praças, o 3 de 8 com "agulla" somente realizou-se por primeira vez em 2006. Na festividade de Todos os Santos de 2010 os "Castellers de Vilafranca" descarregaram o primeiro 2 de 8 sem "folre", 11 anos após terem sido os primeiros em carregar esta torre. Na mesma festividade, os "Capgrossos de Mataró" passavam a ser a quinta "colla" a obter um castelo de "gamma extra" com seu primeiro 2 de 9 com "folre e manilles" descarregado.

Partes do castel

Um castelo é formado por diversas partes, que tem funções e formas de construção diferentes :

Pinya do castelo

A "Pinya" : é a base do castelo. É onde encontramos o grupo maior de pessoas , que dão suporte ao castelo. Os "castellers" que formam a "pinya" podem fazê-lo a partir de : baixo, contraforte, pri-

successives), lateral, vent, agulla, crossa, o formar part dels diferents cordons concèntrics de reforç i protecció, que tenen la doble funció d'estintolar el tronc i de fer de coixí humà per esmorteir els impactes en cas de caiguda. El darrer cordó de la pinya fa pressió amb els braços estirats i vigila el desenvolupament del castell.

Tronc : és la part visible del castell, formada pels pisos compresos des dels baixos fins al pis immediatament anterior al de dosos. Determina el grau de dificultat del castell, pel nombre de persones implicades, segons la quantitat i l'alçada de les rengles (cada una de les columnes del castell) del tronc. El tronc està format pels baixos, els segons, (el primer pis visible en castells sense folres), els terços, a sobre dels segons i successius.

4 de 8 dels Castellars de la Vila de Gràcia a Lleida (24-10-2009)

- **Pom de dalt**: Son els tres darrers pisos del castell i sempre tenen la mateixa composició, independentment del castell: de baix a dalt, els dosos, format per dues persones, l'acotxador (normalment el més petit del castell, que està amb un peu a cada dos, i acotxat agafat als braços dels dosos), i per últim l'enxaneta, (que trepitja als dosos i passa per sobre de l'acotxador, que li fa de subjecció, i quan aquest fa l'aleta, és quan el castell està carregat).

- **Folre** : se situa a sobre de la pinya, que en aquest cas es diu soca, i té gairebé la mateixa forma que una pinya de castell sense folre. S'utilitza per a subjectar als terços i ajudar als segons en castells de més dificultat. Per exemple: el 3 de 9 amb folre.

Manilles: són els castellers situats sobre el folre, al nivell dels terços, i que ajuden a subjectar als quarts. Es sol utilitzar en els pilars de 8 *pilar de 8*

meira mão, segunda mão (e sucessivas), lateral, vento, agulha, crossa, ou formar parte dos diversos cordões concêntricos de reforço e proteção, que tem a dupla função de segurar o tronco e de fazer de colchão humano para amortecer os impactos no caso de uma queda. O ultimo cordão da pinha faz pressão com os braços esticados e vigia o desenvolvimento do castelo.

Tronco : é a parte visível do castelo, formada pelos andares compreendidos partindo dos baixos até o andar imediatamente anterior ao de dois. Determina o grau de dificuldade do castelo, pelo número de pessoas implicadas, dependendo da quantidade e altura das "rengles" (cada uma das columnas do castelo) do tronco. O tronco está formado pelos baixos, os segundos, (o primeiro andar visível em castelos sem "folres"), os terços, acima dos segundos e assim sucessivamente.

- **Pom de dalt**: Trata-se dos três últimos andares do castelo e sempre tem a mesma composição, que não depende do castelo: de baixo para cima, os "dosos", formado por duas pessoas, o "acotxador" (normalmente o menor do castelo, que coloca-se com um pé em cada um dos "dosos", e abaixado agarrado aos braços dos "dosos"), e por último o "enxaneta", (que pisa nos "dosos" e passa por cima do "acotxador", que lhe garante uma fixação no momento de realizar a "aleta" - içar a mão direita -, é neste momento que o castelo é considerado carregado).

- **Folre** :situado sobre a "pinya", que nesta oportunidade denomina-se "soca", e tem quase a mesma forma que uma "pinya" de castelo sem "folre". É utilizada para sujeitar os terços e ajudar os segundos em castelos de maior dificuldade. Por exemplo: o 3 de 9 com "folre".

torres de 9 (vegeu [2 de 9 amb folre i manilles](#)), o en els castells de 10.

Puntals: són els castellers situats sobre les manilles, al nivell de quarts

2 de 9 amb folre i manilles dels Minyons de Terrassa (Barcelona, 2006)

Manilles: são os casteheiros situados sobre o "folre", a nível dos terços, e que ajudam a sujeitar os "quarts". É frequentemente utilizado nos pilares de 8 (*pilar de 8 com folre e manilles*), as torres de 9 (veja ao lado [2 de 9 com "folre" e "manilles"](#)), e nos castelos de 10.

Puntals: são os castelheiros situados sobre as "manilles", a nível de "quarts"

Para construir um castelo

Per construir un castell, els baixos - un per cada rengle del castell- s'han d'agafar pels braços i s'ha de comprovar que el castell estigui ben quadrat, aleshores els contraforts, per evitar la deformació de l'estructura, s'agafen al seu darrere i les agulles entren a l'interior del cercle que marquen els baixos amb els braços en l'aire encarats amb els baixos. A continuació les crosses es col·loquen suportant les aixelles de cada baix, els primeres mans rere el contrafort, les mans laterals als costats de les primeres mans, i finalment els vents es col·loquen entre els laterals, per a continuació entrar els diferents cordons de la pinya.

Quan la pinya està muntada, els segons hi pugen a sobre, cadascun sobre el seu baix corresponent, i s'agafen pels braços, mentre que la pinya els ancora fixant natges i cuixes. Un cop comprovat que el castell segueix quadrat i és estable, pugen els terços, que s'agafen i fan l'última comprovació de deformació. La pressió de la pinya ha d'anar augmentant gradualment a mesura que es carrega pes al tronc. Si el castell està bé, es dona l'ordre de pujar quarts i sonen les gralles.

El Graller

Para construir um castelo, os baixos - um para cada "rengle" do castelo- tem que se agarrar pelos braços e deve-se comprovar que o castelo esteja bem quadrado, neste momento os contrafortes, a fim de evitar a deformação da estrutura, seguram-se por detrás deles e as "agulles" entram no interior do círculo que marcam os baixos com os braços em alto encarados com os baixos. A seguir as "crosses" colocam-se suportando as axilas de cada baixo, os primeiras mãos por trás do contraforte, as mãos laterais ao lado das primeiras mãos, e finalmente os ventos são colocados entre os laterais, para, a seguir entrar os diversos "cordons" da "pinya".

Quando a "pinya" está montada, os segundos sobem encima, cada um deles sobre o seu baixo correspondente, e seguram-se pelos braços, enquanto a "pinya" os ancora fixando as nádegas e as coxas. Comprovando que o castelo segue quadrado e é estável, sobem os terços, que agarram-se e fazem a última comprovação de deformação. A pressão da "pinya" tem que aumentar gradualmente a medida que é carregado peso ao tronco. Si o castelo está bem, é dada a ordem de subida dos "quarts" e soam as "gralles".

Gralla de boix, construïda per Cesc Sans

Noticies: de l'Associació Cultural Catalonia i d'altres

Noticias: da "Associação Cultural Catalonia" e outras

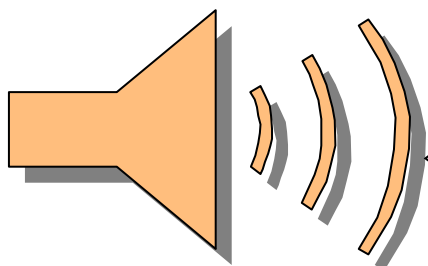
Matriculas abertas para o curso de catalão 2012:

Próximas turmas com início dia
14/01/12

Mais informação -

curs@catalonia.com.br

[Veja mais](#)

Contribuição, antecipada, de sócio 2012 !!!

Contribua com o Catalonia.

Valor: R\$ 300,00 à vista!

Sua contribuição é fundamental para continuarmos com nossas atividades.

[Veja mais](#)

CONSELL DE LES COMUNITATS CATALANES DE L'EXTERIOR

El passat 13 de desembre, a la tarda, al Palau de la Generalitat, es reuniren els representants de les CCE (Comunitats Catalanes de l'Exterior) amb el Govern de Catalunya. El nostre president i estigué present com a un dels representants del Con Sud. *(podeu veure un resum de les activitats i resolucions preses, a les pàgines següents)*

